

Kiváló a pankotai gazdaság

Dr. Berecz János adta át a kitüntetést

Az elmúlt évi eredményei alapján elnyerte a Kiváló Vállalat kitüntetést a Pankotai Állami Gazdaság. Ebből az alkalomból tegnap, csütörtökön délután üzemünnepséget tartottak a gazdaság újvárosi kerületének központjában, ahol megjelent dr. Berecz János, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB külügyi osztályának vezetője, Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, Klencner András, az Állami Gazdaságok Országos Központjának vezérigazgatója, Szabó G. László, a Csongrád megyei tanács elnökhelyettese, dr. Sebe János, a megyei pártbizottság osztályvezetője, Juhász Sz. István, a SZOT elnökségének tagja, Sulyok József, a MEDOSZ megyei titkára, Labádi Sándor, a Szentese városi pártbizottság első titkára, Csorba György tanácselnök, a társadalmi szervezetek megyei, szentesi és járási vezetői.

Szabó Mihály, a gazdaság pártbizottsági titkárának megnyitóját Geréb József igazgató számolt be az

ágazatok, a 40 szocialista brigád teljesítményéről. A gazdaság immáron hetedik alkalommal nyerte el a Kiváló Vállalat kitüntetést, az elmúlt 11 év alatt a nyereségét megkétszerezte, a dolgozók 75 százaléka törzsgárdatag. Tavaly — egymáshoz viszonyítva — a kukorica önköltsége 166, a búzáé 202 forint volt. Kiemelkedő növénytermesztési hozamok születtek az újvárosi, a kistölkei és a cserebökényi kerületben. A gazdaság jólvezetősége meghatározó az állattenyésztés, 7700 tonna vágóállatot értékesítettek az elmúlt esztendőben. Megvalósították a takarékos takarmányozást az úgynevezett húspép felhasználásával.

Dr. Berecz János beszédében kitért arra, hogy a gazdaság eredménye rávilágít a termelékenységben, a hozamokban, a tudomány és a gyakorlat tapasztalatainak hasznosításában elért átlagnál magasabb színvonalra. A párt és a kormány közös összefogással megvalósított agrárpolitikájának a modern eszközök, technológiák, a

mezőgazdaságnak nyújtott beruházások hozták a gyümölcsüket, egyebek között az ország biztonságos élelmiszer-ellátásában. Szólt arról, hogy a gazdálkodás körülményei az idén sem lesznek könnyebbek és csak gondos, eredményes munkával lehet megtartani, megvédeni és továbbfejleszteni az eddigi vívmányokat. Sok sikert kívánt az állami gazdaság kollektívájának, az elkövetkező időszakra, majd nagy taps közepette átadta a gazdaság igazgatójának a Kiváló Vállalat kitüntetéssel járó oklevelet.

Ezután Váncsa Jenő a gazdaság következő dolgozóinak nyújtotta át a Kiváló Munkáért kitüntetést: Farkas László, Fodor Gyula, Földvári N. József, Guhrdán Antal, Kelemen János, Sebők Imre, Sipos Antalné, Szécsényi József, Tornyai József és Vida Sz. Imre. A szállítójem dolgozóinak nevében Besenyei András vette át az úttörők országos elnökségének kitüntetését a gyermekintézmények patronálásáért.

Sz. R.

Tanácskozás a jogalkotásról

Dr. Markója Imre igazságügy-miniszter „A jogalkotás fejlesztésének elvi-elmeleti kérdései” címmel tartott bevezető előadást szerdán, az Akadémia székházában, az MTA állam- és jogtudományi bizottsága által rendezett tudományos vitautasulésen. A tanácskozáson — ahová a jogtudomány művelőivel együtt meghívták a minisztériumok kodifikációs testületeinek vezetőit, s a jogalkotásban érdekelt társadalmi szervek képviselőit is — úgy alakult a szakmai véleménycsere, hogy sikerült egységes álláspontot kialakítani a tudósoknak és a gyakorlati szakembereknek az eddiginél is szorosabb együttműködéséről, hazai jogrendszerünk továbbfejlesztése érdekében.

A tanácskozáson — amelyet dr. Mádl Ferenc, az MTA állam- és jogtudományi bizottságának elnöke vezetett — a miniszter és az előadásához kapcsolódó korreferensek — dr. Beschka Vilmos akadémikus, Nagy László, valamint Vékás Lajos, az állam- és jogtudományok kandidátusai; az MTA állam- és jogtudományi intézetének, a Gödöllői Agrártudományi Egyetemnek, illetve az ELTE állam- és jogtudományi karának képviselői — felidéztek, hogy az országgyűlés a közelmúltban elemezte és feladatkielölően tárgyalta a jogalkotás helyzetéről és a jogrendszer továbbfejlesztéséről.

Hangsúlyozottan szóltak az ülésen mindenképp az állam- és jogtudományok, valamint más tudományágak eredményeinek fokozottabb hasznosításáról a jogalkotásban, s kijelentették a jövőre nézve az e területek közötti még szervesebb és tartalmasabb kapcsolatok kialakításának szükségességét. A tudomány képviselői a vitában megfogalmazták azt az igényt, hogy a jogalkotásban a tudományos eredmények eddiginél tervszerűbb felhasználására van szükség.

(MTI)

A háttérőpar háttere

Vinokurov, a jeles költő maliciózusan állapította meg egyik szép, de nemcsak ezért híres versében: „Szokások kerge lep be.” Húsz esztendővel ezelőtől kezdve újra olvasom, mert tudatom, tudatunk oly gyakori hasadására emlékeztet. Megszoktam például — és talán mások is megszokták —, hogy bármikor kaphatok kulcsot a levélsekélyemhez. Ez idő óta nem kapok. A kereskedő a távol, egy nem láttható pontjára függeszti a szemét és szétjárja a karját: — Nincs — mondja. Nincs, mert nem gyártják, és azért nem gyártják, mert sem aprócskakat, sem félkésztermékeket, sem csavarokat, vagy egyéb köteleket nem érdemes gyártani Magyarországon. Az érvényben levő gazdasági szabályozók ugyanis nem honorálják kellőképpen ezt.

Csúnya szó, nem szívesen írom le, de kénytelen vagyok rá: **végtermék-centrikusság.** Tulajdonképpen itt érhető tetten minden dolgok rákénje.

S miután idáig eljutottunk, nem árt, ha kerülünk egy kicsit. A felett tőkés országokban — gazdasági megfontolásokból — egyre több háttérőpari termék állítanak elő. Világos, hogy egy-egy teljes vertikum kiépítése egyetlen vállalat számára sem lehet üdvözítő akkor, amikor a világra az atomizálódás jellemző, amikor csak az a termelés lehet hatékony, amelyik meg tudja teremteni az adott dolgok és a lehetőségek harmóniáját.

Honai iparunk struktúrájára az a jellemző, hogy van vagy félszáz nagyüzem és van vagy néhány ezer egészen kicsi. A közepüzem, a nálunk felettebb országok inaszerkezetét meghatározó elem, az hiányzik. Az elmúlt években sokat beszélgettünk, vitáztunk az optimális üzemméretéről: magvarán arról, hogy a nagy-e, vagy a kicsi-e a jobb vállalati forma, ha a hatékonyságról van szó. Ma már világosan látjuk, hogy hamis volt ez a vita. A nagyüzem is lehet rugalmas, és a kicsi is lehet igen rosszul gazdálkodik.

Valaha Magyarországon is volt háttérőpar. Olvan, amilyen, de volt. Az már a későbbi időkben következett be, hogy ezt a létező háttérőpart nagyrészt „felszámolták” a nagyvállalatok. Mi következett ebből? Kezdetben aprónak látszó, de tulajdonképpen fölösleges bosszúságok sora. Hogy csak egy példát mondjak, a ruházati iparnak még ma is szinte megoldhatatlan gondokat okoz, hogy nem jut divatos gombokhoz. A cipőiparnak az adia felé a leckét és igen gvakorta, hogy nincs Magyarországon megfelelő kellyégyártás. Erthető, hogy nincs, mert, mint már említettem, a szabályozók ezt eddig nem honorálták. A vállalatok nyereségérdekelték, a gazdasági szabályozók hatására alakították ki termelési stratégiájukat és taktikáikat. Ráfizetéses cikkek gyártását nyilván meg sem kockáztatták...

Summa summárum: eljutottunk odáig, hogy újra meg kell teremtenünk a háttérőpar eredményes gazdálkodásának feltételeit. Minderre reális lehetőségek vannak, mert a kisvállalkozások, a leányvállalatok relatíve kisebb adminisztrációs terhei és az ezekben elérhető magasabb jövedelem arra biztathatnak bennünket és a vállalkozó szellemű embereket, hogy létrehozzák ezeket a gazdasági szervezeteket. A háttérőpari beruházások ugyanis, lényegesen olcsóbbak, mint bármely más investíciók.

Igen élelően mozgatja az ország közvéleményét a kisvállalkozások ügye, vannak, akik valamiféle kapitalista elhajlást látnak benne. Tévednek, mert nem tudják, hogy az Ipari Minisztérium azért támogatja ezeket a vállalkozásokat, mert azt reméli: a nagyvállalatok gesztorságával a háttérőparhoz tartozó kisvállalatok, kisszövetkezetek és leányvállalatok alakulnak. Azok is fognak persze, mert különben az egész dolognak nem sok értelme volna. Nemsokára Szegeben is lesz egy tanácskozás, amelynek az a célja, hogy felmérje, mit is lehetne tenni azért, hogy a megyei iparvállalatainak legyen megbízható háttérő, azaz háttérőpara. Remélhetően nem lesz eredmények nélkül való tanácskozás.

Petri Ferenc

Közoktatáspolitikánk időszerű kérdései Megyei intézményvezetők tájékoztató értekezlete

Tíz év telt el a párt Központi Bizottságának oktatáspolitikái határozata óta, s minthogy a közoktatásunk aktuális kérdéseit ismét előtérbe kerültek (a Művelődési Minisztérium tudományos tanácskozása, majd országos vitára bocsátotta elképzeléseit), 1982. április 7-i ülésén e témában állást foglalt az MSZMP Központi Bizottsága is az 1972-es határozat tapasztalatairól, a fejlesztés irányveivéről. E dokumentumról tartott tájékoztatót tegnap Csongrád megye középtitkársági intézményvezetőinek, párttitkárainak Szegeben, az Ifjúsági Házban dr. Székely Sándor, az MSZMP Szege városi bizottságának titkára — első sorban nem ismeretközlő céllal (merthogy több forrás kalauz hozzá), inkább hangsúlyaira apellálva, a dokumentum legfontosabb kitételeit kommentálva. Az értekezlet második részében Szilágyi János, a megyei KISZ-bizottság titkára beszélt a KISZ KB március 10-i, a tizenéves diákifjúság mozgalmi munkájának továbbfejlesztéséről szóló határozatáról, az annak végrehajtásával kapcsolatos tennivalókról.

A párt Központi Bizottságának 72-es határozata változatlanul érvényes, s bár a távlati tervek igénye korábban megfogalmazódott, az ezredforduló műveltségmennyének megfelelő iskolaszerkezet kialakítása, időközben módosítani kellett a programot — hangsúlyozta dr. Székely Sándor. Részint mért az iskolán kívül és belül előre nem látható gondok merültek föl (kül- és belgazdasági tényezők, demográfiai, emberi problémák stb.), s velük szembe kell nézni; részint pedig, mert a kutatások sem kristályosították ki egységes koncepciót a jövő iskolarendszeréről. A magyar oktatásügy számos vitát váltott ki, ezeknek koncepciója a KB állásfoglalása. Kiderült, közoktatásunk jelenlegi rendszere megfelel társadalmunk mai helyzetének, fejlettségének, nem a struktúráján kell változtatni, hanem tartalmi kérdésekben. A meglevő ellentmondások tudniillik a mai keretek között is feloldhatóak, nem beszélve arról, hogy a szerkezetváltás oly kockázatokkal járna, melyek —

néhány külföldi ország példájára tanúsítja — netán fájdalmasakká válhatnának. A vitákban elemi erővel tört föl az általános műveltség követelménye. Kiemelt alapvető feladat az oktatás tartalmi korszerűsítése, mely messzi folyamat, megkezdődött, de hosszabb időnek kell eltelnie addig, mire befejezettnek mondható. Amikor napirendre kerültek a távlati elképzelések, olyan tüneteit is tapasztaltak, hogy háttérbe szorult jó néhány kezdeményező „szándék”, s az akut problémák fölhamozódtak. A KB állásfoglalása nem temelkezett szakmai kérdésekre, főirányokat szabott meg. Ilyenek: az anyanyelvi oktatás színvonalának emelése; a történelmi szemlélet fejlesztése; egységes, átfogó világlépet szolgáló tantárgy kialakítása; az idegen nyelvek oktatásának szorgalmazása. A műveltség alapjainak elsajátítására ösztönöz, tehát ez a dokumentum, arra, hogy gondolkodásra kell tanítani, ám amit adott esetekben vétek kijátszani a tényismerettel szemben.

Állást foglalt a párt Központi Bizottsága a nevelőmunka aktuális kérdéseiről is. Legfontosabbnak azt tartja, hogy a pedagógusok megfelelő nevelési követelményeket vonjanak le a tananyagokból, s azok tartalmát mind következetesebben álljanak össze tudományos világnézettel. Kapjon választ a nyugtalanító kérdéseire is az érdeklődő fiatalok, mindenekelőtt a közepiskolákban, s ennek érdekében természetesen tájékoztatóbbá kell tenni a pedagógusokat, mindent elkövetni azért, hogy eleven, gondolatközlő információkhoz jussanak. A lehetőségek szerint övakodjanak illetékesek a közösségi mozgásformák agyonszabályozásától, mely rendszerint fölülre történik; tanárnak, diáknak legyen köze ahhoz, ami akkor és ott vele történik, muljanak rajtuk is az események, ellenkező esetben hamar közömbössé válhatnak. Újra kell gondolni a nevelési intézmények együttműködését, s erősíteni a család szerepét — köztudomású, napjainkban statisztikák mutatják ki, minden harmadik család föl-bomlik, gyerekek tömegei szakadnak el a szülői ház-

tól. A KB áprilisi állásfoglalása kapcsán dr. Székely Sándor kitért az úgynevezett hátrányos helyzetű tanulók nevelésével kapcsolatos tennivalókra is hangsúlyozva, hogy nemcsak iskolai feladatokról van szó, ámbátor kétségtelenül ott tehetnek legtöbbet a különbségek kiegyenlítésére. A cigánykérdéssel kapcsolatban elmondta, 1960-ban a gyerekek 7 százaléka végezte el az általános iskolát, 1980-ban pedig 40 százalékuk; az eredmények látványosak ugyan, teendők azonban akadnak még bőven.

„Végeredményben minden azon múlik, hogy miként sikerül a pedagógusokat megnyerni a szükséges változtatásokhoz” — idézte az előadó Óvári Miklóst, az MSZMP KB titkárát. A pedagógus személyiségének megnyerése nélkül bármilyen erőfeszítés írott maraszt — tette hozzá —, hiszen a korábbi esztendőben is helyes törekvések sokasága siklott ki azon, hogy megvalósításukhoz nem sikerült alkotóan beavatni a tanárokat. Munkájukat a szó közvetlen értelmében pedagógiai munkaként kell értékelni, alkalmasságuknak tudatát erősíteni bennük szakadatlan. S ebben az élet- és munkakörülményeik javítását célzó intézkedéseken túl, különleges feladataik támadnak a pártszervezeteknek is.

N. I.

Országgyűlési bizottság ülése

Szerdán és csütörtökön Szolnokon ülésezett, illetve ülészik az országgyűlés egészségügyi és szociális bizottsága. A testület Pesta László elnökletével, Szolnok megye egészségügyi helyzetéről, a sikerrel alkalmazott új szervezési módszerekről tájékoztodik. A szerdai ülésen — a megyei tanács székházában — Barta László tanácselnök ismertette a megye általános helyzetét, fejlődését. Csépanyi Attila főigazgató pedig az 1627 ágvas

intézmény tevékenységéről tájékoztatta a képviselőket. A vitában felszólaló dr. Petri Gábor (Csongrád megye), az orvosok érdekeltségi rendszeréről szölt, hangsúlyozva: „Az orvos abból él, amik ellen harcol”, tehát a betegségkegyógyításból, s ha ezt magasabb színvonalon — több áldozattal teszi, akkor nagyobb anyagi elismerést is érdemel.”

A képviselők ma fejezik be szolnoki látogatásukat.

Számítástechnika a vasútnál

Május 17–21. között Szegeben, a Technika Házában tartja 33-ik ülését a Nemzetközi Vasúti Unió (UIC) és a Szocialista Vasutak Együttműködési Szervezete (OSZZSD) Közös Munkacsoportja.

Az 1965 óta működő közös munkacsoport feladata a vasutak közötti információcserében használatos fogalmak számjegyekkel történő megjelölése (kódolása), ez teszi lehetővé azok egv-

séges számítógépes feldolgozását. A közös munkacsoport dolgozta ki többek között a teher- és személykocsik egysége, 12 számjegyű megjelölését, a vasúton szállított áruk négy nyelvű kódolt listáját, a határállomások és vasúti szolgálati helyek egységes kódjait.

A közös munkacsoport mostani ülésén — melyet Lovász László, a MÁV Szegei Igazgatóságának vezetője nyitott meg — számos fontos, az európai vasutakat érintő témát vitatnak meg. Kiemelhető közülük a nemzetközi szállításban alkalmazandó csomagolás kódolása, melyet az Európai Gazdasági Közösséggel (EGK) közösen dolgoz ki a csoport, valamint az európai vasutak helyfoglalási rendszereinek együttműködési lehetőségeinek vizsgálatára szolgáló munka.

A szegei tanácskozás munkájában a bolgár, román, csehszlovák, lengyel, NDK-vasutak, valamint a brit, belga, dán, francia, NSZK-, olasz, osztrák vasutak képviselői vesznek részt.

Békemozgalmi aktivisták kitüntetése Budapesten

Az Országos Békeműveltségmozgalmi Hívemánács hagyományaihoz híven májusban, a béke- és barátság hónap alkalmából elismerésben részesíti azokat a személyeket és közösségeket, akik tevékenységükkel jelentősen hozzájárultak a mozgalom céljainak valóra váltásához, kiemelkedő eredményeket értek el a teremben, valamint a békeépítés terén. A mozgalom országos elnöksége ebben az évben figyelembe véve a társadalmi és tömegszervezetek javaslatait — 120 személyt és 70 kollektívát tüntetett ki. Harmincan a Hazafront Népront Belgrád rakparti székházában szerdán ünnepségen vették át a kitüntetést jelvényen Székely Nándornétól, az Országos Békeműveltségmozgalmi elnökétől. A többieknek a megyei és a városi nagygyűléseken, brigád-értekezleteken és egyéb rendezvényeken nyújtják át a mozgalom jelvényeit, illetve emléklapoktjaikat. (MTI)